

Försvarsdepartementet - Behov av att freda svenska flygplatser för fortsatt verksamhet av civilt hjälpflyg

Till Ministern för civilt försvar

Ärende: Behov av att freda svenska medelstora (och mindre) flygplatser för fortsatt verksamhet av civilt hjälpflyg

Beaktat Säve flygplats:

Säve flygplats är idag en av Sveriges mest trafikerade flygplatser. Flygverksamheten vid Säve flygplats utgörs till största delen av samhällsviktigt flyg samt av pilotutbildning. Markägaren har beslutat att under 2024 stänga flygplatsen för flygplanstrafik i syfte att exploatera marken för verksamheter inom logistik och industri. De samhällsviktiga verksamheter som hotas av flygplatsens nedläggning faller många inom statens ansvarsområden såsom militärt och civilt försvar samt krishantering. Samtliga verksamheter (blåljusflyg, hjälpflyg, utbildning, verkstäder etcetera) är anmodade att flytta med undantag för räddningshelikoptrarna. Att flytta Säve flygplats med dess kringverksamheter till Landvetter är inte möjliggörande då Swedavia motsätter sig allmänflyget på sina större flygplatser. Vi anser att ärendet Säve flygplats brådskar varför vi hoppas att regeringen agerar för att undvika att infrastruktur och verksamheter permanent förstörs. Se specifikt till bilaga PM Säve flygplats.

Beaktat Gävle flygplats:

Som medelstor flygplats vid civilhjälpflyginsatser oavsett storlek och kategori av luftfartyg. En utmaning bland andra är den koncentration som sker till få utvalda flygplatser vilket gör att vissa räddningsinsatser (verksamhetsslag) inte får plats och eller nedprioriteras. Tex vid bränderna i Hälsingland och Dalarna 2018 så koncentrerades tankning av vattenbombare och helikoptrar till Sveg. Det uppstod kö vid tankningsfaciliteterna på Svegs flygplats varför helikopteroperatörer och skogsbrandsbevakare tvingades att omplacera till Gävle flygplats för att fylla bränsle. När sådan situation uppstår utförs uppdraget kontraproduktivt. Detta föranleder till varför civilhjälpflyginsatser behöver nuvarande omfattning av flygplatser med luftrum och inte minska densamma.

Beaktat generella förutsättningar för civilt hjälpflyg (inkluderande blåljusflyget):

Försvarsmaktens och MSBs representanter som civila hjälpflyggrupper Frivilliga Flygkåren och KSAK har dialog med, betonar att myndigheterna på regional nivå inte har påbörjat kravbildningen utifrån NATO-anpassningar (det görs säkert på nationell nivå). Myndigheterna är väl medvetna om behovet resursinventera och säkerställa förutsättningarna för civilt försvar, men förutsättningar och tidsplan är inte given. Det i sin tur fördröjer arbetet för att säkerställa civilt försvar tillsammans med att politiker med politiska beslut krävställer regioner och kommuner att vara än mer lönsamma tillsammans med okunskap om luftfartens infrastruktur och dess sammansättning vilket omöjliggör effektivt civilt försvar och operationer med civilt hjälpflyg. Det föranleder till felaktiga beslut om nedläggningar av flygplatser. Försvarsmakten och landets regioner och kommuner behöver ytterligare tid för att hinna arbeta med kris-scenarier och NATO-anpassningar. Ett direktiv från staten om att stoppa alla nedläggningar av flygplatser under fem år skulle hjälpa dessa myndigheter. Nedlagd infrastruktur är i princip omöjligt att återupprätta.

KSAK plädering till Ministern för civilt försvar:

För att civilhjälpflyget ska kunna stötta det civila försvaret och vara starkt nog för att bära det svenska samhället i sina grundläggande funktioner och samtidigt ha förmåga att bistå det militära försvaret i att lösa sina uppgifter behövs ett bevarande av vår infrastruktur, flygplatser och luftrum. Därmed önskar KSAK som rikstäckande allmänflygorganisation uppmärksamma behovet av att freda flygplatser för permanent nedläggning.

Försvarsdepartementet - Behov av att freda svenska flygplatser för fortsatt verksamhet av civilt hjälpflyg

Nedläggningshotade flygplatser:

Ovan gäller för de flesta medelstora flygplatser, akut för; Säve flygplats, Skövde flygplats, Gävle flygplats samt för Oskarshamns flygplats, Norrköpings flygplats, Västerås flygplats och Eskilstuna-Kjula flygplats med flera.

Kompletterande fakta och information vänligen se till 3st bilagor; PM Säve flygplats 2023-08-22, remiss Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet 2023-05-23, framställan Nationella Flygplatser 2022-10-03

Med förhoppning om ministerns och Försvarsdepartementets stöd av Sveriges viktiga luftartsinfrastruktur för upprättande och bibehållande av civilt försvar och civilt hjälpflyg.

Bromma 2023-09-07

Med vänliga hälsningar

Lars-Christer Andersson
Generalsekreterare
KSAK - En riksorganisation för privatflyg och pilotutbildning av svenskt allmänflyg